

Návrh novelizace vnitřního předpisu Schvalování, řízení a hodnocení KVALITY studijních programů Masarykovy univerzity

---

Předkládací zpráva pro jednání akademického
senátu mu dne 3. června 2019

Předkládá: Mgr. Michal Bulant, Ph.D., prorektor pro studium a IT
Připravil: Odbor pro kvalitu RMU

15. 5. 2019
Sp. zn. MU-IS/109156/2019/938933/RMU

ZÁKLADNÍ INFORMACE K NAVRHOVANÝM ZMĚNÁM

Vnitřní předpis Schvalování, řízení a hodnocení kvality studijních programů MU byl registrován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 2. 6. 2017 a nabyl účinnosti dne 1. 9. 2017. Od té doby byl jednou v malém rozsahu novelizován (registrace ministerstvem dne 15. 12. 2017), přičemž dílčí změny se týkaly zejména přechodných ustanovení, která cílila na pozvolný posun z původní struktury studia do nové. Nyní předkládaný návrh novely vychází ze systematického vyhodnocení dosavadních zkušeností s uplatňováním vnitřního předpisu a zahrnuje změny koncepční i technické povahy.

V dosavadním období implementace uplatňovaly orgány MU zejména ta ustanovení předpisu, která se týkají přeměny studijního oboru na studijní program.¹ Na základě pravidel pro proces tzv. přeměny bylo akademickými senáty a vědeckými radami fakult, jakož i Radou pro vnitřní hodnocení k 31. 3. 2019 projednáno 360 návrhů přeměny. Lze očekávat, že v režimu přeměny zbývá projednat ještě přibližně 120 návrhů, a to zejména doktorských studijních programů. Vzhledem k tomu, že převážná část dosavadních studijních oborů byla již projednána a k tomuto procesu nebyly zaznamenány žádné závažnější námítky, nejsou navrhovány podstatné změny týkající se procesu přeměny.

Naopak výrazné změny jsou navrhovány v případě pravidel pro vznik zcela nového studijního programu. K 31. 3. 2019 bylo doposud na základě těchto pravidel projednáno 33 záměrů vzniku studijního programu, z nichž 14 už bylo finálně schváleno. Dosavadní praxe poukázala na dílčí nedostatky a překážky, které jsou v předkládaném návrhu novely reflektovány. Po srpnu 2021, kdy končí možnost navrhnout přeměnu programu, budou všechny studijní programy schvalovány výhradně dle pravidel pro vznik studijního programu.

Převážná většina navrhovaných změn je předkládána s cílem zjednodušit procesní kroky v akreditačních procesech jak pro předkladatele z řad fakulních představitelů, tak pro zapojené orgány fakult a MU. Navržené změny zohledňují možnosti dané zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) a prováděcími předpisy.

PRŮBĚH PŘIPOMÍNKOVÉHO ŘÍZENÍ

Projednání návrhu novely předpisu na poradě vedení MU: 9. 4. 2019

Lhůta pro připomínky: 23. 4. 2019 – 7. 5. 2019

Počet obdržených připomínek: 13

Projednání návrhu novely předpisu na poradě vedení MU po zohlednění připomínek: 14. 5. 2019

Další postup: Návrh je předkládán Akademickému senátu MU ke schválení. V případě schválení Akademickým senátem MU bude návrh předložen ministerstvu k registraci.

---

¹ Návrh přeměny může být předložen jen v případě studijních oborů, které byly uskutečňovány fakultami na základě platné akreditace studijního programu k 31. srpnu 2016. Vzhledem ke kontinuitě s předchozí vzdělávací činností je akreditační proces v tomto případě zjednodušen.

I. PRIORITY TĚMATA

TĚMA: VZNIK STUDIJNÍHO PROGRAMU (ČLÁNEK 15)

POPIS

Článek zakotvuje pravidla pro přípravu, posuzování a schvalování studijního programu, který dosud nebyl na MU uskutečňován. Proces se skládá ze záměru vzniku, v rámci kterého je posuzován zejména soulad se strategií MU, a návrhu vzniku, který již zahrnuje veškeré podrobnosti o chystaném programu.

PROBLÉM

Dosavadní praxe poukázala na některé dílčí nevýhody a překážky v procesu:

1. Je vyžadováno zapojení tří hodnotitelů, kteří však komentují teprve obecný záměr vzniku studijního programu. Ke konečnému návrhu vzniku, který zahrnuje veškeré údaje o studijním programu, již není k dispozici hodnotitelský posudek.
2. V případě zájmu o akreditaci cizojazyčného studijního programu, jehož verze v českém jazyce již je akreditována, je nutné podstoupit celý proces pro vznik studijního programu. Akreditační podklady se přitom z velké části shodují.
3. Vědecká rada fakulty musí schválit návrh na jmenování školitelů doktorského studia (s vědeckou hodností docent či profesor) na samostatném jednání, přestože již úplné akreditační podklady posuzovala v rámci schvalování návrhu studijního programu. Tato povinnost vyplývá pro vědeckou radu ze Studijního a zkušebního řádu MU.

NÁVRH ŘEŠENÍ

1. Navrhují se nová pravidla pro zapojení hodnotitelů, jejichž cílem je lépe využít potenciál hodnotitelských posudků a zároveň více akcentovat význam jednotlivých částí procesu (záměr a vznik). Podle návrhu by posouzení záměru vzniku bylo plně v působnosti Rady pro vnitřní hodnocení, která je schopna adekvátně zhodnotit soulad studijního programu se strategickými dokumenty MU a pozici navrhovaného programu v kontextu celkového studijní nabídky na MU. Návrh vzniku by posuzovali dva hodnotitelé, tedy kompletní spis obsahující detailní popis studijního programu, z nichž jeden musí mít relevantní zahraniční profesní zkušenost. Návrh tedy počítá se zapojením dvou hodnotitelů oproti dosavadním třem, a zmírňuje tedy finanční zátěž MU spojenou s vnějším hodnocením.

Návrh dále obohacuje současný proces o hodnotící schůzku, která se osvědčila z procesu přeměny studijního programu.

2. Návrh zjednodušuje podmínky akreditace pro studijní program v cizím jazyce, pokud má stejný obsah jako studijní program v českém jazyce již schválený. V takovém případě doloží předkladatel pouze nezbytné podklady úzce související s jazykovou mutací, nikoliv plný akreditační spis.
3. Návrh konstruuje právní domněnku, že schválením návrhu vzniku studijního programu rozhodla vědecká rada fakulty o schválení návrhů na jmenování školitelů studentů příslušného doktorského studijního programu. Vědecká rada tedy nebude muset o téže věci jednat podruhé. Pozn.: nevztahuje se na nehabilitované školitele, kterého v souladu se Studijním a zkušebním řádem MU vědecká rada schvaluje pro konkrétního studenta a konkrétní téma disertační práce.

TĚMA: změní studijního programu (ČLÁNEK 17)

Popis

Článek zakotvuje pravidla pro přípravu, posuzování a schvalování změn v již uskutečňovaném studijním programu.

Problém

1. Pravidlům pro změnu studijního programu podléhá také změna garanta studijního programu, která je však oproti jiným druhům změn specifická. Návrh garanta vždy schvaluje vědecká rada fakulty a následně jmenuje děkan. Další schvalování ze strany Rady pro vnitřní hodnocení se tudíž jeví jako nadbytečné. Garant je předsedou programové, resp. oborové rady, a tak rovněž nedává smysl, aby změna byla projednávána v programové radě.
2. Současný stav předpisu vyžaduje, aby programová rada vyjádřila výslovný souhlas se všemi typy změn, které ve studijním programu nastanou. Schválení by tak garant potřeboval i k dílčím a drobným změnám jako je běžná aktualizace studijní literatury nebo změna kreditového ohodnocení předmětu. Tento stav nekoresponduje s pozicí programové rady, která je zejména poradním orgánem garanta.
3. Rada pro vnitřní hodnocení má nyní pravomoc zamítnout návrh podstatné změny studijního programu. To znamená, že návrh změny by nemohl být předložen znovu. Vzhledem k potřebě průběžné flexibility v uskutečňování studijního programu se jeví jako nevhodné, aby byl návrh jakékoliv změny takto zablokován.

Návrh řešení

1. Navrhuje se úprava, podle které změna garanta proběhne výlučně na základě schválení vědeckou radou fakulty a jmenování děkanem v souladu s článkem 7 předpisu. Vědecká rada fakulty tedy posoudí, zda návrh garanta zohledňuje požadavky vyplývající ze standardů kvality studijních programů MU. Radě pro vnitřní hodnocení bude změna na pozici garanta oznámena do 30 dnů od jmenování. Jestliže RVH bude mít za to, že nový garant neskýtá dostatečné záruky řádného personálního zabezpečení programu, projedná situaci s děkanem a garantem; na základě výsledku jednání může žádat zjednání nápravy v přiměřené lhůtě.
2. Navrhuje se úprava, podle které programová rada návrhy změn vždy projedná, nemusí tedy výslovně udělovat souhlas se změnou. Tato úprava více odpovídá povaze programové rady, která je poradním, nikoliv exekutivním orgánem. Je zjevné, že případné připomínky členů programové rady by garant měl v další fázi jednání o změně zohlednit.
3. Rada pro vnitřní hodnocení bude mít dle návrhu pravomoc podstatnou změnu schválit nebo vrátit k přepracování.

TÉMA: rozšíření studijního programu (ČLÁNEK 16)

Popis

Článek zakotvuje pravidla pro přípravu, posuzování a schvalování rozšíření již uskutečňovaného studijního programu. Studijní program lze rozšířit o další formu studia, nový studijní plán nebo oprávnění konat rigorózní zkoušku.

Problém

Současná podoba předpisu neumožňuje rozšířit studijní program o spolupráci s jinou vysokou školou nebo jinou právnickou osobou (například pracoviště Akademie věd ČR). Důvodem je, že v době tvorby předpisu nebyla ještě vydána příslušná metodika Národního akreditačního úřadu, která zákon v této oblasti provádí.

Návrh řešení

Podle návrhu novelizace bude možné rozšířit studijní program nově i o spolupráci s jinou vysokou školou nebo jinou právnickou osobou – bez rozdílu, zda se jedná o tuzemskou nebo zahraniční instituci.

Současně se doporučuje vyjmout z pravidel pro rozšíření požadavek na předložení nového závazného stanoviska uznávacího orgánu v případě regulovaných profesí. Závazné stanovisko uznávací orgán

vyhotovuje pro studijní program jako celek při akreditaci a není časově omezeno. Lze se domnívat, že jeho aktualizace postačuje v rámci procesu prodloužení studijního programu.

TÉMA: příprava studijních programů ve spolupráci se zahraniční vysokou školou (článek 21 odst. 2)

Popis

Předpis uvádí: Jestliže studijní program má být uskutečňován ve spolupráci s další vysokou školou nebo jinou právnickou osobou, je součástí podkladů pro rozhodování orgánů MU a jejich součástí o vzniku studijního programu dohoda o spolupráci při uskutečňování studijního programu nebo alespoň její návrh.

Problém

Při posuzování studijního programu, který je uskutečňován ve spolupráci se zahraniční vysokou školou, je nutné vzít do úvahy další specifická kritéria. Podstatný je například stav akreditace v daném státě a obsah dohody stran o společných studijních záležitostech (přijímání studentů, matrika a evidence, udělování diplomů aj.). MU je povinna zajistit správnost procesu v rovině studijní, právní i zahraničních vztahů. Tuto problematiku reguluje pouze metodický pokyn Studium ve spolupráci se zahraničními institucemi, který již ale neodpovídá stavu studijních programů po novele zákona o vysokých školách.

Návrh řešení

Navrhuje se do předpisu doplnit, že příprava studijních programů k uskutečňování ve spolupráci se zahraniční vysokou školou bude řešena v pokynu MU. Tento pokyn bude vycházet ze stávajícího metodického pokynu Studium ve spolupráci se zahraničními institucemi a bude zohledňovat aktuální právní stav.

II. Další návrhy novelizace

Koncepční změny

Téma: Obsah studijního plánu v doktorském studiu (článek 4)

POPIS

Předpis uvádí, že studijní program se skládá z povinných, povinně volitelných, profilujících a dalších předmětů.

PROBLÉM

Aktuální znění předpisu nezohledňuje specifika obsahu individuálního studijního plánu doktorského programu.

NÁVRH ŘEŠENÍ

V souladu s aktuálním vývojem koncepce doktorského studia a novým návrhem Studijního a zkušebního řádu MU je navrženo znění, že studijní plán v doktorském studiu zahrnuje studijní povinnosti a výzkumné aktivity.

Téma: Určení předsedy společné programové, resp. oborové rady (článek 9 a 10)

POPIS

Na základě rozhodnutí děkana mohou mít jednotlivé navazující studijní programy nebo studijní programy jinak příbuzné společnou programovou, respektive oborovou radu. Předsedu společné rady určí děkan z řad garantů příslušných studijních programů.

PROBLÉM

Jeví se jako nadbytečné, aby o určení předsedy společné programové nebo oborové rady žádali garanti děkana fakulty.

NÁVRH ŘEŠENÍ

Navrhuje se ponechat určení předsedy v pravomoci jednotlivých garantů příslušných studijních programů, kteří určí předsedu ze svých řad vzájemnou dohodou. Teprve pokud by k dohodě nedošlo, mohou požádat o určení děkana. Návrh předsedy společné rady je uvedený v akreditačním podkladu, který děkan předkládá rektorovi a RVH, má se tedy za to, že s návrhem i v této části souhlasí.

Téma: [PRAVOMOCI VĚDECKÉ RADY FAKULTY \(článek 14 a 18\)](#)

POPIS

1. Pokud vědecká rada fakulty neschválí návrh prodloužení studijního programu, může jej zamítnout.
2. Vědecká rada fakulty je povinna projednat zápis z jednání oborové rady doktorského studijního programu týkajícího se zajišťování kvality studijního programu.

PROBLÉM

1. V případě zamítnutí by garant nemohl podat návrh prodloužení znovu, tím by se prakticky zablokovala další možnost uskutečňování studijního programu. Důsledkem by byla například nejistota stávajících studentů o dalším vývoji studia.
2. Vzhledem k počtu doktorských studijních programů na fakultách MU by se jednalo o výrazné zvýšení zátěže vědeckých rad fakult.

NÁVRH ŘEŠENÍ

1. Navrhuje se, že vědecká rada v případě neschválení bude moci pouze vrátit návrh k přepracování.
2. Po dohodě s Odborem výzkumu MU se navrhuje vyjmout požadavek na projednání zápisu z oborové rady doktorského studijního programu ve vědecké radě fakulty. Orgány fakulty budou mít k dokumentům přístup, a tak jej kdykoliv budou moci projednat podle vlastní potřeby.

III. Další návrhy novelizace

Technické změny

Níže uvádíme stručný popis dílčích změn technické povahy, které vyplynuly z praktické potřeby při jednotlivých činnostech zajišťování kvality činností MU nebo upřeshňují stávající podobu předpisu:

- Vyjasnění vztahu mezi studijním programem a studijním plánem, provázání s příslušnou směrnicí MU (článek 3)
- Jazykové verze charakteristiky studijních programů a předmětů, které jsou uskutečňovány v jiném než českém nebo anglickém jazyce (článek 4 a 6)
- Zpřesnění požadavku na jmenování garanta studijního programu a vypuštění tříměsíční lhůty pro jmenování (článek 7)
- Reformulace ustanovení týkající se požadavků na účast členů programové rady na zasedání (článek 9)
- Možnost oborové rady hlasovat *per rollam* v neodkladných záležitostech (článek 10)
- Výslovná pravomoc RVH schvalovat pouze podstatné změny v programu (článek 11)
- Upřesnění terminologie v případě stanoviska a povolení uznávacího orgánu pro regulované studijní programy (článek 15 a 18)
- Upřesnění časových podmínek pro zánik studijního programu v důsledku zániku institucionální akreditace (článek 19)